

Katoliški GLAS

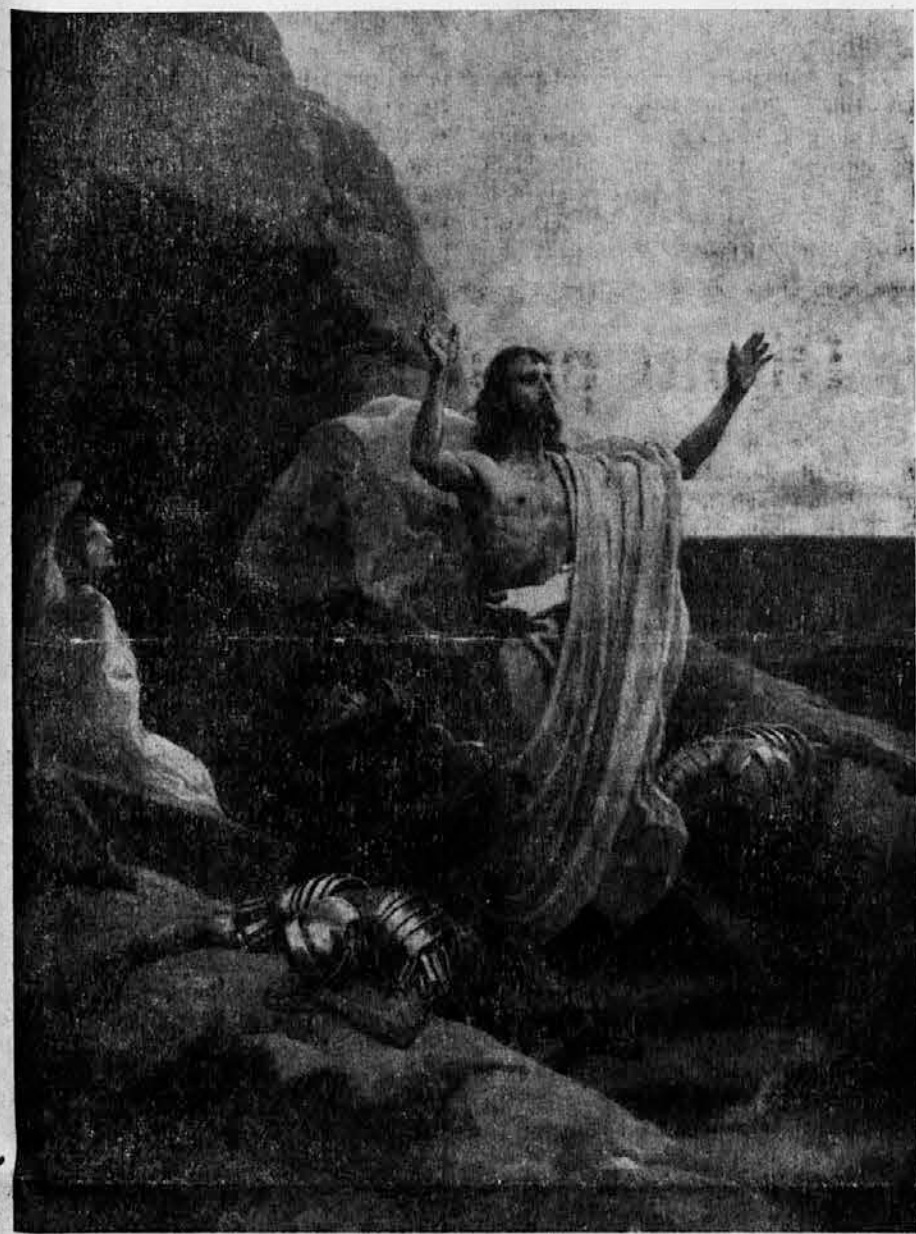
UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177
PODUREDNIŠTVO:
Trieste, Vicolo d. Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina . . . . . L 1.250
Letna naročnina . . . . . L 2.500
Letna inozemstvo . . . . . L 3.500
Poštno čekovni račun: št. 24/12410

Leto XVIII. - Štev. 14 (892)

Gorica - četrtek, 7. aprila 1966 - Trst

Posamezna številka L 50

Vsem naročnikom, sodelavcem, bralcem in pospeševalcem našega lista voščimo božjega blagoslova polne velikonočne praznike z željo, da bi se vedno bolj oklepali Kristusa in njegove Cerkve ter tako postali v polnem pomenu besede člani božjega ljudstva na zemlji v smislu besed zadnjega koncila.

UPRAVA IN UREDNIŠTVO »KAT. GLASA«

TRIKRATNA ALELUJA

Kjerkoli se bo pri velikonočni vigiliji zbrala krščanska občina okoli svojih duhovnikov, bo zadonel trikratni aleluja. Komu naj velja?

Prvi aleluja naj velja vstalemu Zveličarju. Na veliki petek se je Kristus podvrnil postavi umrljive narave in je za naše grehe na križu umrl. Postal je pokoren do smrti.

Toda ne straje ne pečati niso mogli Jezusa zadržati v grobu. Kristus je z lastno močjo vstal, zdaj spet živi in več ne umrje. Njegova smrt je bila prehod k polnosti življenja.

Sovražniki nastopajo kakor brez glave. Uspelo jim je z denarjem pridobiti Juda Iskarijota, izdajalca. Zdad podkupujejo vojake, da razširjajo laži: »Ko smo mi spali, so prišli apostoli in ga ukradli.« Kako ste jih mogli videti, če ste spali? »Speče priče navajaš, tudi ti sam si za spal, ko si v lastni zvijači omagal in se ujel!« (sv. Avguštin). Kristusova zmaga je nepreklicna. Aleluja.

Drugi aleluja velja božji Materi. »O kaj žalosti prestat mora le sveta mati«. Marija, edino Jezusu neomajno zvesta, stopa za križem trpečega Sina, pogumno prenaša sramotenje podivjane množice, ki s prstom kaže nanjo, češ to je njegova mati. Marija pod križem z Jezusom so-trpi in nas soodrešuje. Velika kakor morje je njena bridkost. Toda danes ji ključemo: »Raduj se, kraljica nebeška, aleluja; zakaj on, ki si ga bila vredna nositi, je vstal, aleluja.«

Tretji aleluja velja Cerkvi — nam, ki verujemo v vstalega Kristusa. Kristus je premagal greh in smrt ne le zase, temveč tudi za nas. Velika noč pomeni za nas skrivnost smrti in življenja. Umreti moramo grehu, strastem, sovraštvu in vse-mu, kar je vir nesloge, zagrenjenosti in duševnih muk. Ta smrt pa je v resnici le prvi korak k višjemu življenju, k življenju v Bogu, ki edini more napraviti

našo vsakdanost dragoceno in veselo. Naša vera ni vsota morečih obveznosti, kakor nam tako radi očitajo nasprotniki, temveč mir, veselje, ljubezen, življenje, ki se stalno obnavlja kakor skrivnostno prebujanje narave v začetku pomladi. Vir tega veselja in življenja je vstali Zveličar, ki nas vabi, naj z njim skupaj pričakujemo pomlad večne blaženosti. Prisluhni-mo še kremenitim besedam apostola Pavla: »Če ste vstali s Kristusom, iščite, kar je zgoraj, kjer je Kristus« (Kol 3, 1).

Sv. oče bo obiskal rimskega župana

Kakor znano, je sv. oče obiskal italijanskega državnega predsednika, da se je zahvalil državnim oblastem za vso pomoč in oporo, ki so jo bili deležni škofje v času koncila. V soboto, 16. aprila bo sv. oče šel v Rimu na Kapitol, da se za enako pomoč in, pozornost zahvali županu in rimskim občinskim oblastem.

LJUBKA SORLI

Velikonočno jutro

Na smreki v vrtu kos žgoli,
kot zvonček struna mu brni;
diši po češnjah cvetje belo,
iz vseh cerkva doni veselo:
Gospod je vstal!

Razliva sonce svoj zaklad
čez Brda in Goriški grad,
na Sveto Goro, preko Soče,
nad gozd in travnike cvetoče:
Gospod je vstal!

Zapoje sleherno srce,
ko vstali Kristus mimo gre.
O čudež velike nedelje!
Po njej pot v večni blagor pelje...
Gospod je vstal!

Vstal je Kristus, upanje moje

Vso velikonočno osmino se pri sv. maši ponavlja pesem slednica, ki jo je verjetno sestavil Wipo, dvorni kaplan cesarja Konrada II. Ta pesem je dvogovor med Cerkvijo in Magdaleno. Njo Cerkve sprašuje, ko se vrača na velikonočno jutro od Gospodovega groba: »Povej nam Marija, kaj si videla na poti?« Magdalena odgovarja: »Grob Kristusa živega in slavo sem videla vstalega, angel-ske priče, prtič in povoje. Vstal je Kristus, upanje moje.«

V zadnjih besedah je najlepše izražena vsebina velikonočnega praznika. »Vstal je Kristus, upanje moje!«

Tako je Magdalena doživela svojo veliko noč. Vstali Kristus je pa tudi naše upanje.

Njegovo vstajenje je njegov zadnji veliki čudež. Kogar tudi ta čudež ne prepriča, da je Kristus resnični Bog, bo ostal neveren, bo tajil Boga do konca in bo pogubljen.

VSTAJENJE JE JAMSTVO KRISTUSOVEGA NAUKA

Če pa je Kristus Bog, potem je tudi njegov nauk božji. Zato moramo ta nauk brez oklevanja sprejeti. Vsakomur, ki se naši veri posmehuje, lahko ponosno zakličemo s sv. Pavlom. »Vem, komu sem veroval!« (2 Tim 1, 12). Kristus — od mrtvih vstalemu!

Apostoli so bili žive in resnične priče njegovega vstajenja, saj so ga po vstajenju večkrat videli, se ga dotikali in se z njim razgovarjali. Tudi Pavel ga je videl. Na potu v Damask je prvokrat govoril z njim. Za vero v vstalega Kristusa so drug za drugim šli v smrt.

Ako bi za velikim petkom ne bilo sledilo velikonočno jutro vstajenja, bi Kristus šel v pozabo, njegov nauk bi bil za vedno utonil v temi, ki je ob njegovi smrti zagrinjala vso zemljo.

Lahko nam je sedaj verovati vse člene apostolske vere, ko pa je resničen njen peti člen: »Šel pred pekel, tretji dan od mrtvih vstal.«

Če Kristus ni vstal, potem se tudi odrešenje ni ne izvršilo ne dopolnilo. Ostali smo v greh, saj nam niso bili odpušteni. Crtajmo zato deseti člen apostolske vere: »Verujem v odpuščenje grehov.« Krst in pokora bi bila prazna obreda. Zastonj bi pokleknil v spo-vednico, zastonj se ponižal pred duhovnikom, zastonj bi on pri sv. spovedi po moji obtožbi dvignil svojo desnico nad menoj.

Toda Kristus, upanje moje, je vstal. Zato trdno upam, da bom, kakor Magdalena slišal iz njegovih ust tolažilne besede: »Odpuščeni so ti tvoji grehi!« (Lk 7, 48).

BREZ VSTAJENJA ŽIVLJENJE NIMA SMISLA

Če Kristus ni vstal, potem je laž tudi dvanajsti člen apostolske vere, ki se glasi: »Verujem v večno življenje!« Brez Kristusovega vstajenja to bedno življenje na zemlji ne bi imelo cene. Prav ima sveti Pavel, ko pravi: »Če imamo samo v tem življenju upanje v Kristusa, smo od vseh ljudi najnesrečnejši!« (1 Kor 15, 19).

Če Kristus ni vstal, potem so materialisti na boljšem kot mi, ker si skušajo raj ustvariti vsaj na tem svetu. Za nas pa ga ni ne tukaj ne tam. Najbolje je, da tudi mi postanemo materialisti. Brez Kristusovega vstajenja je nesmi-

seln vsak idealizem, krščanski še posebej. Duh in duša bi bile prazne besede. Samo prah bi ostal po smrti.

Tudi trpljenje bi bilo brez vrednosti, premagovanje brez pomena. Žrtve, ki si jih človek v življenju nalaga, bi udarile v prazno. Tako kot je v tej zvezi zapisal sv. Pavel, ki se upravičeno sprašuje: »Le čemu vsak dan umiram? Če sem se v Efezu z zvermi boril, kakšno korist imam?« (1 Kor 15, 30-32).

Da, vse to je nesmiselno, če Kristus ni vstal. Nespameten je, kdor si odreče kakršno koli veselje, naj bo grešno ali dovoljeno.

Toda Kristus je sam učencema, ki sta na potu v Emavs razočarana zdvajala nad križanim Učenikom, zastavil vprašanje: »Ali ni bilo potrebno, da je Kristus to pretrpel in tako šel v svojo slavo?« (Lk 24, 26).

Ravno s križem si je vstajenje zaslužil. Vstali Kristus daje tako tudi nam zagotovilo, da pride za križem vedno plačilo. Tudi trpljenje na zemlji ni večno. Že tretji dan po velikem petku je za Kri-

stusa napočilo jutro slave.

Če je Kristus vstal, potem tudi zadnja postaja človekovega križevga pota na zemlji ni več brezupna. Smrt ni zadnja, ampak predzadnja beseda na tem svetu. Zadnja je: »Verujem v večno življenje.«

Ker je Kristus vstal, bomo vstali tudi mi. To je naše poslednje upanje. To upanje je navdajalo mučence, ko so jih trkali levi. To upanje je mučencu, škofu Ignaciju iz Antiohije, narekovalo one prelepe besede: »Pšenica božja sem; naj me zmeljejo zobje divjih zveri, da bom čist kruh Kristusov.«

To upanje so gojili kristjani v katakombah, ko so na kamne na grobovih dolbili riho in kruh, simbola Evharistije in vstajenja.

Tega upanja so polne tudi naše velikonočne pesmi:

»Le kratka noč bo v grobi,
pa angel nam zatrobi;
in z lepo dušo še telo
bo Jezus v sveto vzel nebo.«

Dr. Jakob Kolarič CM

Veliki teden sv. očeta

Sv. oče si je pripravil zelo bogat program za veliki teden. Na veliki četrtek ob petih popoldne bo v lateranski baziliki daroval slovesno sveto mašo, h kateri so povabljeni zlasti kulturni delavci, umetniki, voditelji javnega življenja in podjetij. Med obredi bo tudi umil noge dvanajstim vernikom.

Na veliki petek ob petih popoldne bo v baziliki Marije Velike opravil obrede velikega petka. Zvečer ob devetih pa bo v Koloseju in okolici vodil križev pot.

Na veliko soboto ob šestih zvečer bo prisostvoval obredom v baziliki sv. Petra.

Na velikonočno nedeljo ob osmih zjutraj bo daroval prvo sveto mašo v župnijski cerkvi sv. Stefana a Tor Fiscale, ki je namenjena zlasti delavcem tistega področja. Ob enajstih popoldne pa bo daroval sveto mašo na trgu sv. Petra. Opoldne bo izrekel velikonočna voščila vernikom vsega sveta in podelil blagoslov »Urbij et orbij — mestu in svetu«.

Svetovni molitveni dan za duhovniške poklice

V nedeljo, 24. aprila se bo že tretjič obhajal svetovni molitveni dan duhovniških poklicev. Porast duhovniških poklicev v katoliški Cerkvi ne gre v korak s porastom števila vernikov. Zato je papež Pavel VI. takoj prvo leto svojega vladanja uvedel molitveni dan za duhovniške poklice na nedeljo Dobrega pastirja ter naročil, naj se obhaja po vsem svetu.

Belgijski kralj in kraljica na obisku v Italiji

Belgijski kralj in kraljica sta se mudila na obisku v Italiji. Po uradnem obisku pri italijanski vladi ju je prejšnji četrtek sprejel sv. oče. Sprejem je bil zelo pri-srčen. Kraljevska dvojica je nato obiskala Asizi, rojstni kraj sv. Frančiška. Ob svetnikovem grobu sta bila pri sveti maši, nato sta si ogledala baziliko in še druge kraje v mestu, ki spominjajo na delovanje asiškega ubožca.

Verske oddaje na španski televiziji

Oddaje verskega značaja španske televizije v letu 1965 so izreden primer apostolske delavnosti, ki jo je mogoče izvajati s pomočjo modernih sredstev družbene obveščanja. Oddaje večjega pomena so bile potovanje papeža v OZN, in najvažnejši dogodki 2. vatikanskega vesolj-

nega cerkvenega zbora. Tedenske reportaže verskega značaja španske televizije so bile: »Gospodov dan« in »Samo za mlajše«. V rubriki Gospodov dan vsako nedeljo oddajajo dogodke iz katoliškega sveta. V letu 1965 so imeli 51 takih oddaj. Med njimi so obravnavali kot glavne teme: Misijonska Cerkev, Nova pastoralna služba, Liturgija, Duhovništvo, Koncil in ekumenizem. Vsakih petnajst dni pa imajo rubriko z naslovom Družina znortraj. V nedeljskih programih oddajajo tudi prikaz življenja svetnikov in sveto mašo, ki jo prenašajo iz Madrida ali iz Barcelone.

Nov nadškof na Formozi

Kardinal Tomaž Tien-chen-sin, pekinški nadškof, ki že več let živi izven meja komunistične Kitajske, je bil tudi apostolski administrator škofije Tajpeh na otoku Formozi. Sv. oče je sedaj imenoval za škofijo Tajpeh novega nadškofa.

Lep razvoj avstralskega katoliškega tiska

V zadnjem času je avstralski katoliški tisk dosegel zelo laskav uspeh. Posebno cenijo katoliške tednike, ki so razširjeni v šestih državah avstralske zveze in deloma na Novi Gvineji. Najbolj razširjen je kat. tednik v Sidneyu, ki ima nad 61.000 izvodov naklade; slede mu melbournski *The Advocate and Tribune* s 30.000 izvodi, *The Leader* iz Brisbane z 20.000 izvodi ter *The Suter Cross* iz Adelaide z 12.000 izvodi. Razen teh tednikov tiskajo v Avstraliji 31 katol. periodičnih časopisov. Najbolj razširjena revija, ki izide dvakrat na leto, je *The Catholic Mission*, ki jo izdajajo katoliške misijonske ustanove v 225.000 izvodih. Apologetične sestavke razširja Avstralska družba katoliške resnice in Družba sv. Vincencija Pavelskega. Večina periodičnih listov in vsi katoliški tedniki so zastopani v Narodni zvezi katoliškega tiska, ki organizira vsako leto v avgustu mesec katoliškega tiska. Številne katoliške publikacije v Avstraliji so tudi v angleškem, italijanskem, poljskem, litvan-skem, letonskem, slovenskem (v tem delujeta neumorna frančiškanska patra Bernard Ambrožič in Odilo Hajšek) ter madžarskem in ukrajinskem jeziku. Te publikacije so namenjene vseljencem različnih narodnosti.

Velikonočno voščilo goriškega nadškofa

Velika noč nas vabi k skupnemu delu in bratskemu sodelovanju. Zato bi rad voščil svete velikonočne praznike posameznikom, družinam in vsej naši nadškofiji.

Mnogo je odprtih vprašanj v teh krajih, ki nas silijo k delu zlasti na socialnem in še posebej na gospodarskem polju. Ne le v odgovornih oblasteh, temveč v nas vseh mora biti želja, da tem problemom pogledamo jasno v oči in jih pomagamo rešiti. Velikonočni prazniki nas navajajo k temu, da se zanje skupno pozanimamo in to brez predsodkov ali kakih pridržkov. Rešitev teh problemov je tudi v naših rokah. Bodimo ljudje našega časa in našega okolja!

Najvažnejše je jasnost v načelih, ki nas morajo voditi in podpirati pri delu. Prvo načelo je načelo resnice, v katero verujemo po izročilu in stoletnem prepričanju, ki nas mora obogatiti z vedno večjo zavestjo odgovornosti.

Bodimo ljudje in kristjani! Velika noč nas na to opozarja. Bodimo si res bratje. Skupna vez je krščanstvo, ki nas mora družiti nad vse narodnostne, kulturne in zgodovinske razlike. V Kristusu in Cerkvi smo eno ljudstvo, povezano z vezmi ljubezni in medsebojne pomoči.

Ena vera, ena Cerkev, eno božje ljudstvo! Ta misel mora ožarjati vse pojave našega življenja in voditi k medsebojnemu razumevanju in sodelovanju kljub nekaterim razlikam, ki med nami obstajajo. Vsi smo bratje ob bratu Prvorojencu Kristusu Jezusu, ki je postavil za temelj svojemu kraljestvu zapoved ljubezni.

Velika noč nam oznanja tudi načelo svobode in spoštovanja. Cerkev ga oznanja z veliko jasnostjo in vztrajnostjo kot značilno potezo krščanstva sedanjih časov.

Danes ni več prostora za prisiljeno krščanstvo, ki izhaja le iz navad prednikov, danes je treba biti kristjan iz prepričanja. Vsak mora delati po vesti. Iz pravega krščanskega prepričanja bodo rastle dobra dela in bratska ljubezen. Tako krščanstvo je živo, ker z njim izpričujemo vero v Kristusa.

Prepričani in delavni kristjani so v današnjem svetu, razdeljenem na toliko idejnih smeri, pravi kačipot za človeško družbo.

To je nekaj misli, ki jih vzbuja velika noč v duhu duhovne obnove, ki jo hoče Cerkev.

Voščim vam, da bi bili velikonočni prazniki vsem v skupno veselje. Istočasno dodajam svoj nadpastirski blagoslov.

† ANDREJ, nadškof

Zmagoviti angleški laburisti

31. marca se je v Veliki Britaniji ponovilo leto 1945, ko so laburisti (angleška delavska stranka) s skoraj 150 sedeži večine v parlamentu porazili konservativce. To pot laburistična večina ni bila tako velika — znaša 102 mesti, — a kljub temu pomeni resnično zmagoslavje za sedanjega ministrskega predsednika Harolda Wilsona in njegovo stranko, ki jo je od 313 poslancev povedel na 365. Konservativci so si zagotovili 253 mest, liberalci pa 12. Voditelj konservativcev Edward Heath ni mogel reči drugega kot ponižno priznati: »Britansko ljudstvo je izreklo svojo sodbo.«

Tako si je Wilson znova zagotovil svoj položaj, ki bo to pot trden in za celih pet let. Čeprav je imel v parlamentu v zadnjem poldrugem letu večasih le pičlo večino dveh ali treh glasov, je znal ohraniti enotnost svoje stranke in rešiti funt šterling. Zato mu je sedaj britansko ljudstvo izkazalo zaupanje in mu daje priliko, da uresniči svoj zahtevni program.

Brez dvoma se Wilson sredi svojega zmagoslavja dobro zaveda, kakšne težave ga čakajo. Doma bo moral ukrepati odločno in dostikrat celo brezobzirno, da bo izboljšal gospodarski položaj; v zunanji politiki pa bo moral čimprej ugrizniti v kisljo jabolko, ki ga predstavlja Južna Rodezija. Tam se je namreč položaj zanj v zadnjem času vse prej kot ugodno razvijal, saj je rodezijskemu predsedniku Smithu uspelo utrditi svojo oblast kljub gospodarskim sankcijam, ki jih je Anglija odredila zoper njegov režim.

»Čas izgovaranja na druge je minil,« je dejal Wilsonov namestnik G. Brown dva dni pred volitvami. »Če bomo izvoljeni, se ne bomo mogli več sklicevati na pretekle grehe konservativcev. Ljudstvo nas bo sodilo po tistem, kar bomo storili, sodilo zgolj po naših dejanjih.«

so stanovanja zelo draga, plač pa ne izplačujejo trinajst na leto, temveč le dvanajst.

Stavbe so reprezentativne, sicer brezokusne, na vsak način pa dobro grajene in — drage. Prav srečnega se v tem blagostanju le malokdo počuti. Kanceler Erhard je pozval svoj narod, naj bi delal tedensko eno uro več, da se zagotovi marki stabilnost, kajti če je narastel narodni bruto-dobiček za 80%, je pa narastla potrošnja kar za 120%. Toda ljudstvo že tako zavzeto pleše okrog zlatega teleta, da o kakem novem naporu sploh neče več slišati.

Taka je Zahodna Nemčija za veliko noč 1966. Nihče noče priznati, a vsi nosijo v sebi občutek, da se bodo gospodarske prilike spremenile. In zato vsak hiti, da bi si še pravočasno od te pogače, ki se ji prav »gospodarski čudež«, odtrgal svoj kos. In potem? Nihče še ne ve odgovora.

Dijaki pred sodiščem

Veliko polemike in negotovanja je vzbudil v Italiji, zlasti še med dijaki in razumniškimi krogi, proces proti dijakom milanskega liceja »Parinis«. Trije dijaki, med njimi eno dekle ter lastnica tiskarne, so bili javljeni oblastem, ker so izdali in tiskali dijaški list »Zanzara« (t.j. Komar), v katerem so bili članki proti moralni. Mnogi, med njimi tudi »Osservatore Romano«, so mnenja, da se je v tej zadevi pretiravalo. Bolje bi bilo mladoletnih dijakov ne postaviti na zatožni klopi, temveč poučiti, zlasti pa še prepričati o morebitni neprimernosti njih ankete. Sam minister za šolstvo Gui je dejal: »Primer, ki se je dogdil v šoli, bi se v šoli tudi moral zaključiti.«

Proces se je sicer za obtožence ugodno končal, razen za lastnico tiskarne Aurelio Terzaghi, ki je bila obsojena na 15.000 lir globe, ker ni predložila enega izvoda lističa oblastem. Vendar je sedaj milanska prokura vložila priziv proti oprostitvi treh dijakov. Ves ta proces se je mogel izvršiti zaradi starih fašističnih zakonov, ki so še vedno veljavni.

Prav na te zakone se tolikokrat sklicujejo upravne in sodne oblasti tudi v naših krajih, ko gre za pravice italijanskih državljanov slovenske narodnosti. Morda se bo romski parlament vsaj zdaj, ko je ob primeru lista »Zanzara« prišla do izraza vsa nesmiselnost obstoja zakonov iz fašistične dobe, zganil in pometel dokončno z njimi. Tedaj se bodo oddahnili tudi Slovenci v Italiji.

K stvari se bomo še vrnili in obširneje prikazali ozadje teh dogodkov.

Umrla je žena socialističnega prvaka Nennija

V Rimu je dne 1. aprila umrla žena socialističnega prvaka Nennija gospa Carmen Nenni. Ze dalj časa je bolehal na srcu, tako da zadnjega napada ni več prenesla.

Rodila se je pred 73 leti v Faenzi. Leta 1911 se je poročila z Nennijem in s tem se je zanj začelo zelo razgibano in malo sončno življenje. A delila ga je z njim vse od poroke do smrti v vseh dnevih, dostikrat bolj žalostnih kot veselih. Z možem se je borila proti fašizmu in z njim je delila žalostno usodo pregnan-

Spomladanske sapice božajo morsko gladino ob naši obali, borovci se zrcalijo v modrini morja in pozelenelo pobočje naznanja, da je narava vstala k novemu življenju. V življenje milosti vstopimo za praznik Kristusovega življenja tudi mi! Vsa narava priča in oznanja: Krist je vstal! Le človek dostikrat tega ne občuti. Njegovo srce je še zakovano v ledeni objem greha. Kako dolgo še?

Šolohov o literaturi

Na 23. kongresu sovjetske komunistične partije se je oglašil k besedi tudi pisatelj Mihail Solohov. Očividno je bilo, da je hotel zavrniti vse tiste v inozemstvu, ki so obsodili proces proti sovjetskima književnikoma Sinjavskemu in Danielu, katera sta bila obsojena na visoke zaporne kazni, ker sta v svojih delih kritizirala razmere v Sovjetski zvezi in ta dela dala objaviti v inozemstvu.

Solohov je najprej dejal, da zavida tistim, ki lahko s kongresne tribune govorijo o pomembnih uspehih v gospodarstvu in znanosti, med tem ko on kot zastopnik pisateljev žal ne more tako govoriti o uspehih v literaturi. Literarna dela se namreč ne odlikujejo po umetniških in idejnih vrlinah. Odločno je obsodil tiste, ki za svojo deželo pišejo na en način, za tujino pa na drug. »Podpiramo kritiko — je dejal, — in ta kritika ostro zveni tudi s tega kongresa, toda obrekovanje nj kritika in močvirsko blato ni barva za umetnikov čopič.«

NOVICE IZ SLOVENIJE

Kam pelješ, železnica?

To vprašanje si je zastavil pred časom ljubljanski tednik *Tedenska tribuna*. In to upravičeno.

List ugotavlja, da prihajajo na vodilna mesta ne ljudje z dejansko kvalifikacijo, temveč tisti z višjo politično šolo (t.j. zgrajeni komunisti). V Sloveniji je bilo od 1. 1960 pet železniško-transportnih podjetij: Ljubljana, Maribor, Postojna, Novo mesto, Nova Gorica. Ti zadnji dve podjetji sta sedaj prenehali obstajati. Novo mesto se je združilo z Ljubljano, Nova Gorica s Postojno. Direktor ZTP Postojna ima višjo politično šolo (torej brez strokovnega znanja!), direktor ZTP Maribor je strokovni tehnik, direktor ZTP Ljubljana ima prometno šolo in dvajsetletno prakso. Torej nobeden od direktorjev nima fakultetne izobrazbe! Pač pa vsi pomočniki! *Tedenska tribuna* pikro pripominja: »Kot vidite, za vodilne kadre pri nas ni problemov. Te hitro najdemo. Teže je pa s strokovnjaki.«

Slovenske železnice bi potrebovale 328 ljudi z visokošolsko izobrazbo, imajo jih pa le 120. Z višješolsko izobrazbo (s srednjo šolo) bi jih moralo biti 379, a jih je dejansko 36; nižješolsko izobrazbo bi moralo imeti 2433 uslužbencev, a teh je le 638.

Ko je uprava slovenskih železnic kupila v Italiji pri »Ansaldo« nove električne lokomotive, so šli ponje ljudje, ki nimajo s stroji nobene zveze in so brez strokovne usposobljenosti. Bili so celo iz drugih podjetij. Prevozni lokomotiv je bil mnogim prilika za zastojniški izlet v tujino. Ni čuda, da so sedaj strojevodje na teh lokomotivah bolj ali manj samouki. Da pride potem do nesreč, kdo bi se temu še čudil? Samo pri uvozu v Divača z ljubljanske strani je bilo po vojni že sedem nesreč. Vzroki v celoti niso bili nikdar ugotovljeni. Le kako naj tudi bodo, če je npr. sekretar komisije za varnost v ZTP Postojna gasilec amater, medtem ko bi moral to delovno mesto upravljati ali varnostni inženir ali varnostni tehnik.

Delavski svet ZTP v Postojni je svojim uslužbencem namesto kje v Postojni najel stanovanja v Ljubljani. Tako se morajo ti uslužbenci vsak dan po eno uro in pol voziti v Postojno in nazaj. Direktorju tega podjetja je isti svet za vožnje nakazal mesečno potnino 42.000 do 48.000 din. Pa bi lahko ali bi celo moral kot direktor stanovati v Postojni.

Čudna pošta iz Raba

Ludvik Jurman iz Dobove pri Brežicah se je obrnil na turistično družbo Rab, da bi mu rezerviral sobo za letošnji poletni dopust. Odgovor je prišel zelo hitro, a kakšen? Poslali so mu prospekt v nemškem jeziku in s cenami v ameriških dolarjih.

Ludvik Jurman se v ljubljanskem *Delu* upravičeno sprašuje: »Kdaj je postala pri

jugoslovanskih turističnih društvih nemščina uradni jezik? Morda pa mislijo na Rabu (hrvaški otok blizu Reke), da je Slovenija nekje v Nemčiji, plačilno sredstvo pa dolarji?

Motorizirani kavalirji

V ljubljanskem *Delu* opisuje Miloš Jovanović iz Portoroža, kako so se v Kopru, Piranu in Portorožu razpasli »motorizirani ljubimci«. Prihajajo seveda preko meje, saj vedo, da bo njihova latinska žena po »ljubezni« hitro našla utešitve. Ne manjka namreč deklet iz raznih krajev jugoslovanske države, ki poznajo le eno »delo«: loviti latinske ljubimce. Nekatere izmed njih imajo svoje stalno bivališče kar v nekaterih gostinskih lokalih. Neverjetno je slišati, pa je vendarle res, da se je direktor nekega hotela na Koprskem pohvalil, da njegovo podjetje ne pozna mrtve sezone, ker mu »prijateljice noči« zmeraj pripeljejo dovolj gostov.

Ti gostje so tudi drugače precej vsiljivi. Pred kratkim sta stali dve poročeni ženi z otrokoma na Tartinijevem trgu v Piranu in čakali na avtobus. Nenadoma se je poleg njiju ustavil avtomobil z Italijanoma. Ne da bi se ozirala na mladoletna otroka, sta nekajkrat ponovila njihov, v tem kraju in v podobnih primerih že znan refren: »Venite con noi!« Ženski sta se komaj otresli nadležnih »kavalirjev«.

Miloš Jovanović nato opisuje svoj lasten doživljanj. Blizu parka Vesna na cesti iz Portoroža proti Sečovljam je opazil dve ženski, ki sta s svojim vedenjem in zunanostjo takoj razkrili, kaj iščeta. Obrčali sta se naokrog in vsiljivo pogledovali v mimo vozeče avtomobile, zlasti v tiste s tujimi registracijami. Končno je eden le ustavlil svoje vozilo. Pa ni bil sam, temveč v družbi dekleta iz istega »sindikata« kot oni dve. Seveda je bil Italijan. »Dove andate?«, sta zaklicali s pločnika, bolj lastniku avtomobila kot znanici, ki je že zgodaj v jutru pričela s svojim poslom. Izmenjajli so si nekaj besed v polomljeni italijanščini in že jih je šofer povabil do bližnje Kaldanije, kjer da jih v gostilni čakata dva »osamljena prijatelja«.

Miloš Jovanović zaključuje: »Teško mi je bilo, ker sem videl kaj takega. Kaj si le ti tujci mislijo o nas? Nemara, da so vse naše ženske podobne onim trem? In direktor tistega hotela, ali je kaj pomislil na ugled Portoroža in na nas državljanke, ki nimamo nič kaj skupnega s tem umazaniam poslom?«

• ZA DOBRO VOLJO •

»Kaj vam je padlo v glavo, da ste vašo nevesto tako neusmiljeno pretepli?«

»Ker povsod razlaga, da sem brutalen, gospod sodnik.«

Volitve tudi v Južni Afriki

Isti dan kot v Veliki Britaniji so volili tudi v Južni Afriki. Volili so pa le beli volivci, ki jih je vpisanih 1.300.000. Temnopolti Afričani, ki jih je 12 milijonov, se volitev niso mogli udeležiti.

Nacionalistična stranka ministrskega predsednika Verwoerda, ki je med svojim sedemnajstletnim vladanjem uveljavila sistem popolne rasne ločenosti in zagotovila belim naseljencem popolno nadvlado nad domačini, je prejela 58 % vseh oddanih glasov ter bo imela v parlamentu, ki šteje 170 poslancev, 126 poslanskih mest. Za združeno stranko, ki je rasno nekoliko bolj umirjena, je glasovalo 37 % volivcev in bo imela 39 poslanskih sedežev. Za progresivno stranko, ki edina ni rasistična, pa je bilo oddanih le 3,1 % glasov. Kakor do sedaj bo to stranko tudi v bodočih petih letih zastopala je Helena Suzman, ki je zmagala v enem izmed johannesburških volilnih okrožij. Afričani, ki živijo v predmestjih tega vlemesta, so zmago Suzmanove sprejeli z neprikritim veseljem. Njen glas bo edini, ki se bo zavzemal za pravice domačinov.

Nemški gospodarski čudež

Zapadna Nemčija je v očeh premnogih gospodarski paradiz. Daleč naokrog v njeni sosesčini mnogi sanjajo o bogatih zaslužkih, o sijajnem življenju, o krasnih izgledih za bodočnost.

Res je: danes polovica Evrope dela za Nemčijo. Kar je Hitler hlebel doseči s surovo silo, to je danes Nemčiji uspelo uresničiti s svojim gospodarskim čudežem. Povsod napis v raznih jezikih, pa ne toliko zaradi turistov kot zaradi sezonskih delavcev, ki jih najdeš povsod.

Nemčija doživlja svojo gospodarsko mrzlico. Veliki časopisji prinašajo borzna poročila dnevno na prvi strani. Vsi zasledujejo rast in padec borznih tečajev. Vse preveča ista misel: Kako dolgo še? Tarife rastejo, pošta je dražja, železnice tudi; privatni in javni izdatki so vedno večji. Vlada poziva k štednji, a je nihče ne posluša.

Tujec je vedno presenečen, ko pride v Nemčijo in tam odkrije nizke cene za avtomobile, radijske, foto in televizijske aparate. Toda če mora v Nemčiji živeti, je tega občudovanja kmalu konec. Na cestni železnici plača skoro 100 lir, kilogram telečjega mesa je 2400 lir — in to v trgovinah z nizkimi cenami — svinjsko, goveje meso, mleko, kruh, vse je mnogo dražje kot pri nas. Plače so sicer višje, toda dosti kljub temu ne preostane, ker

Velikonočni govor

PAPEŽA JANEZA XXIII.

VSTAJENJE

Besede sv. očeta mladini na dan oljčne nedelje

Velika noč v Rimu ima vedno nekaj posebnega v sebi in privlači vsako leto tisoče in tisoče romarjev in turistov v večno mesto. Ena izmed značilnosti je stara navada, da voščijo rimsko ljudstvo in tudi tujci svetemu očetu veselo veliko noč s tem, da se zberejo na trgu sv. Petra in prejmejo blagoslov, ki ga papež podeli mestu in svetu. Letos ga bo že tretjič podell papež Pavel VI. Pred njim ga je pa petkrat dal nepozabni dobri papež Janez XXIII. V spomin nanj objavljamo njegov nagovor ob priliki podeljenega blagoslova na veliko noč, 17. aprila 1960.

Ljubljeni sinovi, ta veliki papežev blagoslov z balkona vatikanske bazilike je prastara navada in nam je drago, da jo obnovljamo v radost in veselje vseh. Velika noč je praznik, izredna slovesnost, ki prekaša vsakero drugo cerkvenega leta: festum festorum, solemnitas solemnitas, praznik praznikov, slovesnost slovesnosti.

Naš daljni predhodnik sv. Gregorij, prvi, ki nosi to ime v vrsti papežev, ki ga radi imenujemo velikega med velikimi, je brez dvoma pozdravljaj veliko noč kot čudovito svatovsko pesem, s katero se more slaviti mistično zvezo učlovečene božje Besede s sveto Cerkvijo, kakor »Canticum canticorum - Pesem vseh pesmi« vse liturgije.

Na ta dan velike noči je naše najgloblje veselje dobrih kristjanov pozdraviti Jezusa, Odrašenika, zmagoslavnega in nesmrtnega vseh časov, premagovalca smrti in človeške hudobije: hudobije prvega greha človeka in vseh grehov sveta.

Kako moremo torej biti nehalni Njemu, božjemu Sinu in Sinu Marijinemu, za moč, ki jo ima njegova predragocena Kri, ki kliče odpuščanje celo tistim, ki so ga križali in vsej grešni človeški družbi, kateri je ublažena usoda in zagotovljeno odrešenje in zveličanje v stoletjih?

To trpljenje, ta smrt, tako boleča in ponižujoča, ki smo ji te dni ganjeni sledili, je bila veličastna borba. Spomnili dill, je bila veličastna borba. Spomnili smo se je kot zmagoslavja, počoč z veselo liturgijo: »Smrt in življenje sta se borila v prečudnem dvoboju, a Gospod življenja je bil zmagovalec, ki vedno živi in vlada: Dux vitae mortuus, regnat vivus: Gospod življenja je umrl, kraljuje živ.

Ljubljeni sinovi, vi veste, vi čutite, da se ta borba še vedno nadaljuje na tem svetu. Vsi smo navzoči v tej borbi in smo ji priča. Na eni strani je Kristus in njegovi zastopniki ter verniki v Cerkvi, združeni v bratski povezanosti; in s Cerkvijo je tudi dobri nauk, resnica, pravičnost in mir. Na drugi strani pa besni protikršćanski duh, ki je zmota, napačno pojmovanje notranjega in socialnega življenja, premoč in dejansko nasilje, nesrečen in poguben nered. Taka je osnova življenja tu na svetu.

V preteklih dneh nas je v brevirju spodbujal sv. Avguštín k iskrenosti v mislih, v delih in v življenju. »Vsi tisti, je dejal, ki slabo živijo in se imenujejo kristjani, delajo krivico Kristusu, in o njih je rečeno, da se po njih krivdi preklinja božje ime. Nasprotno pa vsi tisti, ki ostanejo zvesti njegovemu svetemu zakonu, pomagajo, da je Gospodovo ime hvaljeno in blagoslovljeno.«

Poslušajmo torej Apostola, dragi in ljubljeni sinovi! Pravi namreč, da smo blagodišči v onj Kristusov, ki se razširja vsepovsod, kjer se utrjuje in kaže naša vera in naša dejavnost.

To velikonočno opoldne, ko vse okrog nas kliče in vabi k duhovnemu veselju, toliko in toliko naših bratov — in povračati se k temu predmetu je res boleče —

ne uživajo ne osebne ne državljske ne verske svobode, marveč že leta in leta trpijo stiske in nasilja in vršijo svoje poslanstvo v molku in stalnem preganjanju. Kako zelo želimo, da bi mogli tudi oni poslušati, vsaj odmev, tega očetovskega in tolažljivega glasu, ki prihaja do njih iz središča katoliške edinosti. Ta naša udeležba v duhu in molitvi z njihovim trpljenjem je v korist vsej sveti Cerkvi, ki od čudovitega zgleда neustrašene moči, ki ga dajejo, zajema povečanje dobrega zgleда in gorečnosti.

Pa se obrača naš tesnobni pogled tudi na vse druge otroke božje, ki trpijo zaradi njih izvora ali zaradi zamatnega in zaskrbljenega ekonomskega položaja ali zaradi omejevanja njih naravnih in državljskih pravic, naša beseda pa bi rada vllla v dušo vsakterega čustvo človeške in krščanske solidarnosti, ki naj bi vzveto tisti dan, ki ga je določila božja previdnost.

O Jezus, Odrašenik in Zveličar, bodi ti sedaj in vselej naša ljubezen, večna spodbuda nam in vsem, ki trpijo zaradi tvojega imena in tvojega evangelija, prepojenega in namočenega po žrtvi tvoje krvi. Glej, od velike noči gre leto navzdol v tek časa. Obnavljamo ti obljubo naše zvestobe, da bomo delali čast odgovornosti, ki nam jo kaže naše življenje na vsemem, državljskem in socialnem področju.

O Jezus, zmagovalec smrti in greha, tvoji smo in tvoji hočemo ostati: mi in naše družine in vse, kar nam je posejeb drago. Mi v cvetu mladosti, v pomrosti zrelostne dobe, v nezogibnih obupanostih in v odpovedih začnete ali že visoke starosti, mi vsi hočemo biti vedno tvoji.

Daj nam svoj blagoslov in daj vsemu svetu tvojega miru, o Jezus, kakor si storil, ko si se spet prikazal prvokrat na velikonočno jutro tvojim najdražjim, in kakor si nadaljeval v naslednjih prikazanjih v dvorani zadnje večerje, ob Genezareškem jezeru: »Ne bojte se, jaz sem, mir vam bodi: mir in blagoslov, vse dni in vekomaj!«

Priredil Anton Iskra

TUGOMIR

V velikonočnem jutru

Kako lepo zadoneli so zvonovi,

ko v zori se rodil je sveti dan.

Vstajenje oznanjajo domovi.

»Hozana!« zapeli čički so čez plan.

O Kristusu vstalem — šepeta nam cvetje, o križu Njegovem, ki svež se blesti, ki zlo je premagal in je dušam zavetje, Aleluja! Hozana! z zvonikov domi...

Naj vzcveti naša duša kot ta roža sredi pečín in se odpre božjemu Soncu v jutru Kristusovega vstajenja!

Velikonočno jutro je veliko znamenje večnega življenja in prazen grob znamenje bednega truda božjih sovražnikov, da bi zadržali v temini skalnega kota večnost in razcvet pravice.

Vsaka velika noč vedno pomenja dvoje. Veselje odrešenih — večno življenje duha in muko uničevalcev, muko Ané in Kajfe po sramotno opravljenem delu, muko ljudskih sodišč in njih prisodnikov — muko materije in njenih hlapcev. To dvoje se v vsaki veliki noči pokaže v novi razločnosti. Duh ne pozna zapečatenih grobov, ne debelih skal, predenj zavallenih. Duh je močnejši od atomske sile, čeprav je neviden.

Letošnja velika noč naj nam stopa pred oči v zavesti, da smo z vsemi mrtvimi zvezani po duhu. Ta namreč je tista osnova, ki pre-raste vse uniforme, vsa gesla in vsa telesna darovanja. Vsi telesni obodi našega zemskega pehanja postanejo ničevi, zastareli — nadržasovno ostane samo duh in njegova sila. Na to radi pozabljam in zavoljo tega ima čast, ki jo damo našim mrtvim, tolikokrat naše osebne poteze.

Pravi in globok odnos do mrtvih moremo imeti samo v pravem pojmovanju velikonočnega jutra. Občestvo živih nosi naš delež, delež živih, ki je v gledanju z zemskimi očmi. Bridkost velikega tedna, Judežvo izdajstvo, preplah prijateljev, kričanje množice, pljuvanje, trnje in križ, vse to je zemskim očem peza, ki jo z mrzkostjo gledajo. Občestvo zmagoslavnih pa nosi delež Vstajenja in ti gledajo vse skozi prizmo večnosti, v kateri dobi veliki teden svoj pravi odsev. Največja sreča duha je namreč gledanje resnice v vsej polnosti, brez želja telesa, v katerih se zrcalijo naše slabosti in naše napake.

Trpka skrivnost krivice v tem stoletju je, da nosi obraz pravice, obraz čistega revolucionarja, borca za svobodo in prostost. Milijoni so nasadili tej skrivnosti.

Sovražnik ljudstva je — so nekoč vpili proti Kristusu. Cesarju brani davek dajati, ščuva ljudi. Gesla se niso spremenila.

Sovražnik ljudstva je — ta klic je še vedno živ in še vedno se ponavlja. Ponavljal se je v vseh revolucijah.

Obsodili so ga kot zločinca na smrt in ga kot puntarja pribili na križ. In rjuli so v divji jezi. »Njegova kri naj pride nad nas in naše otroke!«

Prišla je. Razdružili so se otroci, razvezali so postave in zdaj tavajo in iščejo za rešitvijo. Zmagoslavje sovražnikov se vedno konča s smrtjo nedolžnega. Ko telo preneha živeti, vstane iz njega duh, ki ga ni moč končati ne z ječo, ne z obločnimi lučmi, ki ti gore v oči noč in dan, ki mu ni moč priti blizu z zaslišani brez prestanka, ne z biči in ne z elektriko. Ni ga mogoče mučiti in ne ubiti. Kakor nevidna, strašna žerjavica ostane in se zagriže na krvave roke krvnikov.

Velikonočno jutro je veliko znamenje večnega življenja. Uprimo oči vanj, v nepregledne množice teh, ki so iz duha živeli.

Brez te misli nam tudi najmo-gočnejša velika noč nima ničesar dati.

Karel Mauser

KRATKE NOVICE

Srečanja škofov s časnikarji

Kanadski škofje so sklenili, da bodo organizirali stalna srečanja s časnikarji. Na teh tiskovnih konferencah hočejo domače časopisje zainteresirati za delo Cerkve, za verske, moralne in socialne probleme v deželi. Verjetno bodo to pobudo posnemali tudi škofje drugih dežel.

Za tri leta v Južno Ameriko

Trije avstrijski mladeniči so odpotovali za tri leta v Južno Ameriko, kjer bodo nudili pomoč tamkajšnjemu prebivalstvu. Doselej jih je tam že 42.

Odpravljeni rezervirani sedeži v cerkvah

V stolnici v Achenu v Nemčiji je bila doslej navada, da so imele nekatere družine ali odlične osebnosti rezervirane prostore. Generalni vikar je prizadete obvestil, da je ta navada odpravljena, ker ni več v soglasju z duhom koncila in modernimi časi.

Dva milijona romarjev

Nad dva milijona katoličanov je romalo leta 1965 za sveto leto sv. Jakoba v Santiago de Compostella v Španiji. V tem obdobju je prejelo v stolnici tega mesta en milijon katoličanov sv. obhajilo.

Poljub ljubezni, ki odtehta vsak Judežev poljub

Sv. oče Pavel VI. je blagoslovil oljčne veje v Sikstinski kapeli in jih nato razdelil med kardinale. Nato je v baziliki sv. Petra bral sv. mašo s pasijonom. Bazilika je bila napolnjena z verniki, zlasti z mladino.

Ob evangeliju je sv. oče nagovoril mladino in ji očetovsko svetoval, naj si za vodnika življenja izbere Kristusa, ki je Kralj miru, kakor je bil ob slovesnem vходу v Jeruzalem. Mladina tistega časa se je izrekla zanj in mu klicala hozana. »Tudi mi smo danes,« je nadaljeval sv. oče »poklicani, da se odločimo zanj ali proti njemu. Zdi se mi, da berem misli vaših src: vam se zdi, da ste gospodarji sveta, da je vaša beseda odločilna. Nekoč smo se morali mi mladi podvreči volji starejših, danes je obratno. Danes je mladina s svojimi svežimi silami in naglim razvojem, ki jo je pripeljal do zrelosti, tista, ki odloča v javnem življenju, ki se navdušuje za vse, kar je novo, ki hoče živeti svobodno in svobodno izpovedati svoje mnenje. Zato blagor tistim, ki se svobodno odločijo za Kristusa in njegov nauk.«

Sv. oče je nato govoril o mladini, ki si izbira drugo pot, pot brez cilja in smotra, ki je le tavanje v temi, blasthanje za užitek tega sveta in izgubljanje časa v stvareh, ki so brez pomena. Kako naj taka mladina izreče svojo sodbo o resnih in važnih problemih življenja?

Mladina je naš up in naša bodočnost, a gorje, če se izpridi, če postane cinična in ji ni več mar nobena vrednota, če živi iz dneva v dan v naveličanost, brez cilja in idealov, ki so lastni mladini.

»To ni mladina,« je zaključil sv. oče, »to ni zdrava mladost. Išcite zato rešitve tam, kjer jo edino lahko najdete, v Kristusu. V njem boste našli moč za žrtve, energijo za duhovni napredek, junaštvo za velike stvari, z Njim združeni boste kljubovali viharjem in vllvali novo upanje v srca omahljivcev in obupancev. Kristus ne govori mladini praznih besed, noče nadvlade nad vašimi srci, temveč le nudi skrivnost tihе sreče, ki bo napolnila srca tistih, ki se mu predajo. Samo on ima besede večnega življenja.«

Opoldne se je sv. oče prikazal na oknu svoje palače in povabil tisoče vernih Rimljanov in romarjev, ki so že prišli v sveto mesto za velikonočne praznike, naj z njim molijo za razsvetljenje, da bi sveti teden, ki se je začel, prav doumel in se pogloblil v skrivnost trpljenja in Kristusove smrti in v naše odrešenje. »Zavrzmlo greh,« je vzkliknil, »ki je največja ovira na poti k Bogu in v bratski ljubezni se ljubimo med seboj.«

NISEM SAM

V sobo, kjer je ležal Tine, je sijalo pomladno sonce. Prijazno ga je vabilo, da bi vstal in šel ven, v naravo, ki se je prebujala iz zimskega spanja. Toda Tine se ni mogel odzvati temu prijaznemu vabilu. Brez moči je ležal na postelji, le njegove misli so potovale s soncem po njegovih zemljiščih in srce se mu je krčilo v bolečini, ko je pomislil, da bi morale biti trije že obrezane, njive preorane, krompir že vsajan in zdaj bi bil čas za čiščenje travnikov... Koliko dela! On pa leži bolan in še roke le s težavo premika po odeji... Mati je skoro ves dan v gruntu in naredi, kolikor pač more, on pa je doma tako sam!

Včasih ga obiščejo njegovi prijatelji in govore o stranki, o njenem razvoju, o

napredku... zanj pa nimajo besede tolažbe!

O, da! Jeseni so ga tolažili, da ni bolan, le truden je od dela. Ko se bo čez zimo odpočil, bo na pomlad spet zdrav...

Pomlad se vrača. Sonce že toplo sije skozi okno... tudi ptički veselo čeblljajo na vrtu; še malo, pa se bodo oglasile lastovice nad njegovim oknom in hitele popravljati blatno gnezdo... On pa je še bolj truden in bolan, kot je bil jeseni...

Včeraj ga je obiskal gospod župnik... Ni se mogel več upirati materini prošnji, naj dovoli, da ga gospod župnik obišče. Naj pride, ji je dejal, a v srcu je sklenil, da bo ostal to, kar je! Ne bo dovolil, da bi ga župnik premočil.

Motil se je. Župnik ni spregovoril niti besedice o molitvi, o spovedi, o Bogu... Nasprotno! Govoril je zanimive reči, ga vpraševal o poteku bolezni in mu dal kak nasvet, kako ublažiti dušljivi kašelj... Kakšna razlika med njegovim obiskom in obiski prijateljev, ki ga utru-

jajo s svojim govorjenjem in se po njih odhodu počutij še slabše kot poprej. Pogovori o stranki ga več ne zanimajo, in ko jih prosí, naj govore o čem drugem, ga zavračajo z besedami: »To je vendar stranka, kateri pripadaš!«

Stranka...! Liberalizem, komunizem... Kaj ima zdaj od tega? Njegovi prijatelji, pristaši stranke nimajo zanj niti ene tolažilne besede; tudi upanja na zdravje ne izražajo več, ker so ga jeseni varali... O prav nič ne pogrša njihovih obiskov... Čudno!... Pogreša pa župnika... Saj ga je vprašal, če sme še priti in on mu je prikimal, toda... ali je župnik to opazil? Zdaj mu je žal, da ga ni glasno poprosil, naj še pride... Oh, kako naj bi ga prosil, ki se pa prav nič ni brigal za cerkev, za nedeljsko mašo... za... Da, tudi to je čudno, da ga župnik o vsem tem ni spraševal in prav prijetno se je počutil po njegovem obisku... Da bi le še prišel!

Župnik je še večkrat prišel in Tine je

sam sprožil misel na Boga in zaupal:

»Gospod župnik, jaz že dolgo nisem bil v cerkvi in še več časa je od tedaj, ko sem bil zadnjič pri spovedi... od mojih šolskih let...«

Župnik se je zagledal v sončni žarek, ki je obseval vele, izsušene roke. Njegova duša je molila zahvalno molitev; čutil je, da se k tej bolni ovčici vrača duhovna pomlad. Sklonil se je bliže k njemu in poslušal zgodbo mladega, zapeljanega človeka...

»Zato, vidite, gospod župnik, bi spet rad šel k spovedi in prejel sveto obhajilo...«

»Prijatelj moj, si se že spovedal! Jutri zjutraj ti bom dal odvezo in ti prinesel božjega Prijatelja, Jezusa, ki je toliko let čakal, da se vrneš k njemu. Jutri bo njegov, tvoj in moj praznik! Jutri bo zate Velika noč in vstajenjska procesija, v kateri bodo angeli spremljali Zveličarja k tebi!«

»Hvala, gospod župnik!« je šepetal Tine.

»Ne zapustite me, še pridite, še!«

Od tistikrat so se njuni pogovori usmerili drugam; Tine je rad poslušal, ko mu je župnik govoril o Kristusu. O Njem, ki ni bil nekoč, in katerega se samo spominjamo, govoril je o Njem, ki je! Ki ve za vse naše težave, pozna vse naše trpljenje in z nami trpi. Ce smo združeni z Njim, nismo nikoli sami; ne bedimo v dolgih nočeh brez spanja sami, ne trpimo sami, zakaj z nami bedi in trpi naš Bog!

Ko so njegovi prijatelji spet prišli, jih je prosil, naj ga puste samega. Čudili so se tej spremembi in vpraševali:

»Kako to? Saj si vedno tožil, kako mučna je zate samota!«

»Nisem več sam, z menoj je On, moj Bog!«

»Župnik nam ga je vzel,« so mrmrali, ko so zapuščali hišo; pa ni bilo res. Jezus, prijatelj zapuščenih in prevaranih je prišel k njemu, da ne bo več s am.

POD OLJKAMI ✦ Naši misijonarji poročajo ✦

Po zadnji svetovni vojni sta se v ljubljanskih zaporih srečala dva duhovnika, oba ljubitelja petja in glasbe. V dolgih urah brezdelja sta se rada pogovarjala o naših skladateljih in lepih pesmih; pogovor je nanesel tudi na goriškega skladatelja Vinka Vodopivca.

»Od Vodopivčevih pesmi je zame najlepša "Pod oljkami"«.

»Imaš prav,« je svojemu sobratu potrdil dr. Kimovec. »Vendar pa smo to lepo pesem v Ljubljani kmalu spravili v arhiv.«

»V arhiv?« se je čudil sobrat, »saj je to najlepša postna pesem!«

»Da, Vodopivec ji je dal prekrasen napev, a mi smo jo odložili zaradi težko umljivega izraza: "Za limbar tvoj, za limbar tvoj". Ljudje niso razumeli smisla teh besed, ker to so pesniški izrazi in M. Elizabeta (Ivana Kremžar) je pri pesnitvi mislila na sebi enake, Bogu posvečene duše.«

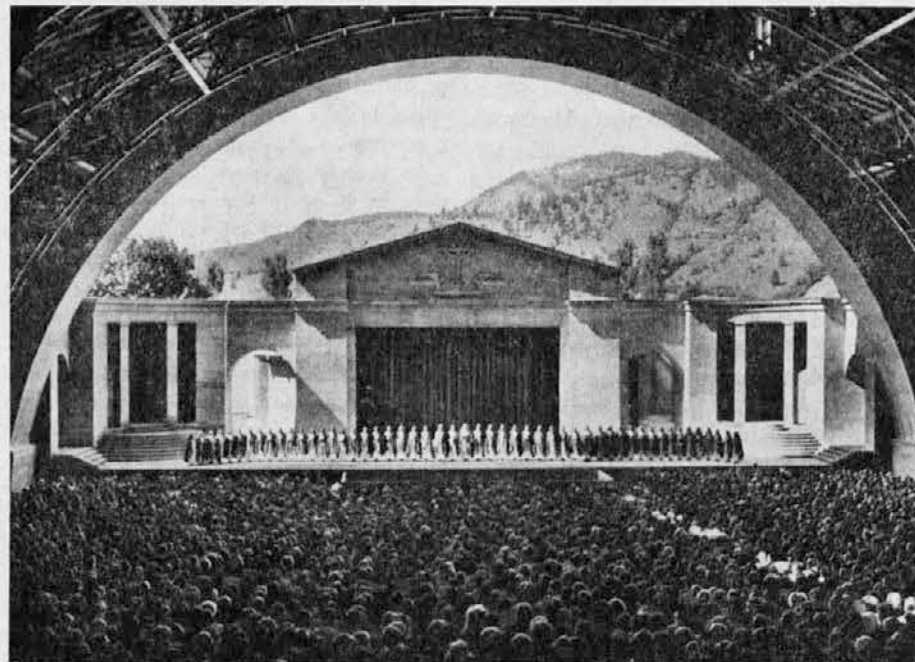
»Glede tega se popolnoma strinjam s teboj, toda v moji dekaniji pesmi nismo spravili v arhiv zaradi težko umljivega izraza, ker sem te besede nadomestil z jasnejšim, preprostim izrazom, ki pomeni isto.«

»Kako se glase?« se je zanimal dr. Kimovec.

»Namesto besed "Za limbar tvoj, za limbar tvoj" sem napisal: "Da reši te, da reši te". Le poskusi zapeti, videl boš, da odgovarja melodiji in smislu izraza.«

Dr. Kimovec je z mrmrajočim glasom ponavljal besedilo pesmi in vzkliknil:

»Zares! Še posebno k drugi kitici se prilega ta izraz: "morje trpljenja in težav, da reši te, da reši te". Hvala, dragi sobrat! Če se srečno vrnem domov, bom takoj vzel iz arhiva to prelepo pesem in spet jo bomo peli!«

Pasijonske igre v Oberammergau na Bavarskem: pasijonsko gledališče z odrom in zborom igralcev

Slovenski katoličani in politika

Ker se javnost zadnje čase vse bolj zanima za slovensko narodno manjšino v Italiji, ker se je začelo boljšati splošno ozračje v korist Slovencev, ker so se pojavile škodoželjne govorice zaradi borbe okrog naftovoda in ker časopisje poroča samo o delovanju Slovenske skupnosti, so nas nekateri prijatelji upravičeno vprašali, kakšen delež imajo pri vsem tem slovenski katoličani, organizirani v Slovenski katoliški skupnosti.

Slovenska katoliška skupnost je sestavni del Slovenske skupnosti v Trstu, ki družijo še tri druge stranke demokratičnih Slovencev, pa tudi precej takšnih ljudi, ki se čutijo zavedne Slovence, a niso nikjer druge organizirani. Slovenska katoliška skupnost odločno podpira Slovensko skupnost. Prepričana je, da moramo imeti vsi demokratični Slovenci skupno stredo, pod katero si ustvarimo slovensko politično predstavništvo, ki je najvišji izraz naše narodne samobitnosti in pod katero gremo skupno na volitve. S tem namenom in v tem okviru zastopniki Slovenske katoliške skupnosti zavestno sodelujejo ter soodločajo pri delu in politični liniji Slovenske skupnosti.

Slovenski katoličani pa tudi poudarjajo, da morajo imeti lastno politično organizacijo. Imenuje se Slovenska katoliška skupnost. Ona podpira program Slovenske skupnosti, poleg tega pa ima posebno poslanstvo, ki ga lahko izpolnjuje samo ona. Slovenska katoliška skupnost je namreč politična glasnica slovenskih katoličanov, ki želijo, da pridejo do izraza njihovi kulturni, svetovnonazorski in socialni pogledi na naša posebna in splošna politična vprašanja. Čutijo dolžnost in pravico, da opravljajo svoje poslanstvo kot katoličani tudi na tem področju, obenem pa vedo, da gre za stvari, ki jih ne morejo od vseh zahtevati, a se jim prav tako nikakor ne smejo odpovedati. Predaleč bi nas zavedlo, če bi se spuščali v podrobnosti. Te so stvar sestankov. Le to je treba poudariti, da slovenski katoličani v Italiji z veseljem odgovarjajo na nove naloge, na katere je opozoril koncil, ki je odprl tudi nova pota in razširil obzorja. V tem duhu se nikomur ni treba bati zastarelega klerikalizma in vsakdo lahko razume potrebo katoličanov, da so prisotni v politiki, kjer se naslanjajo na splošna krščanska načela, njihovo duhov-

no bogastvo in politično-socialne pridobitve modernega krščanskega socialnega nauka. Kljub široki odprtosti in pripravljenosti za dialog pa čutijo slovenski katoličani dolžnost, da skušajo obvarovati svoje rojake pred nevarnostjo, ki jim preti od borbenih marksistov, organiziranih v Italijanski komunistični partiji.

In kako lahko slovenski katoličani dosežejo te svoje cilje? Samo preko lastne politične organizacije. V Italiji je stranka tisti organ, v katerem se združujejo ljudje s skupnim hotenjem, svetovnim nazorom in programom. Če slovenski katoličani ne bi imeli lastne politične organizacije, bi si sami zaprli usta in ne bi imeli več besede pri odločanju o zadevah slovenske skupnosti v Italiji.

Slovenska katoliška skupnost mora poziviti svoje politično delovanje še spričo razmer, ki so nastale zadnje mesece in ki nujno terjajo, da Slovenska katoliška skupnost nastopi kot katalizator v Slovenski skupnosti in jo usposobi za nove težavne naloge v prihodnji jeseni. Seči mora tudi v ogenj za nekatere zveste prijatelje Slovenske skupnosti in Odboru za pomoč razlaščenem ter z narodnostnega in moralnega stališča odkloniti natočevanja zavistnežev. Blateni prijatelji so veliko žrtvovali za razlaščenje v Dolini in na Krasu. Nihče drugi ni bil voljan in morda sposoben prevzeti to delo. Preveč lahko in premalo pošteno je tudi nič delati ali iti celo k nasprotnikom, nato pa se postaviti v vlogo sodnika.

(S+k)

Iz pasijonskih iger v Oberammergau: Kristus pred Pilatom

PISMO IZ JUŽNE AFRIKE

P. Albin Kladnik se je oglašil iz svoje nove misijonske postojanke White River v Južni Afriki in nekoliko osvetlil zamotane razmere, ki vladajo na afriškem kontinentu. Takole piše:

Pri nas v Južni Afriki je še vse mirno. Menda je to sedaj edina afriška država, v kateri je še red in disciplina. Slepi politiki Zahoda so lahkomišelnost izročili državo za državo upravljajuju črnecev, ne da bi jih k temu pripravili. Sedaj žanjejo sadove svoje kratkovidnosti: državni udari se vrstijo kot na tekočem traku. Črni človek enostavno še ni zrel, da bi prevzel vodstvo državne uprave. Mi misijonarji to od blizu vidimo, pa smo ponovno opozorili politike na Zahodu, naj delajo počasi. Toda ti so raje sledili levičarskim krogom, ki jim je mnogo na tem, da bi v Afriki zavladala nered in zmešnjava.

Zamorec namreč nima samo druge barve, ampak tudi drugačno mišljenje. Je po naravi neznansko len in brezbržen. Na odgovornih mestih se nanj absolutno ne da zanesti. Ker je len, noče misliti s svojo glavo. Seveda, izjeme se dobijo povsod. Toda so tako maloštevilne, da ni govora o kakšnem samovladju. Za vero so dostopni, a ko jo je treba prakticirati, spet pride do izraza njih lenoba. Nikakor ne smemo pozabiti, da je krščanstvo v Afriki še zelo mlado. Nima niti sto let. Je pa tistih nekaj dobrih izjem do sedaj obvarovalo Afriko pred komunizmom. In te izjeme niso vzgojili Amerikanci, temveč krščanski misijonarji.

Jaz osebno imam dela čez glavo. Sem še vedno v župniji s 13 podružnicami in upravitelj hiše za stare in bolehe misijonarje. Trenutno sta v njej dva moja sobrata. Za vse stvari moram do zadnje podrobnosti skrbeti sam. Rad bi se rešil upravljanja te hiše in se spet posvetil le misijonom.

Pri nas je sedaj jesen (smo namreč na nasprotni strani ekvatorja kot vi v Evropi). Letos smo imeli veliko sušo, zato bo pridelek le slab. Noč je postala hladna, snega pa tu ne poznamo. Podnebje je zelo prijetno. Je pa druga težava: na splošno premalo dežuje in zato primanjkuje vode.

Lepo se zahvalim tudi za pošiljanje »Katoliškega glasa«. Zelo rad ga čitam, ker mi prinaša mnogo zanimivega. Žal se pa kakšna številka včasih izgubi, kar pa ni nič čudnega, kajti kje je Gorica in kje Južna Afrika! Vse znanice toplo pozdravljam,

Albin Kladnik

GLAS IZ KONGA

Misijonski brat Karel Kerševan CM poroča:

Zadnje čase, od konca novembra dalje, se pri nas v bivšem belgijskem Kongu počutimo zopet varne; zato se misijonsko delo, hvala Bogu, med domačimi zopet normalno in uspešno razvija. Politični položaj se je nepričakovano zelo popravil. Bil je že skrajni čas, kajti deželni je grozila nova nevihta.

Zaenkrat je torej šla mimo nas. Ni pa lahko za tiste, ki sedaj upravljajo državo. Treba se je boriti proti pustolovski miselnosti premnogih vodilnih ljudi, narediti red v deželi in gospodarstvo postaviti na lastne noge. Zavoženo gospodarstvo kliče po ravnovesju in štednji denarja. Zadnje čase smo prenehali z uvažanjem riža in bombaža, saj je včasih Kongo teh produktov toliko pridelal, da ju je celo izvažal. Zakaj ne bi bilo spet tako? Toda resničnost je nagnila vojaške kroge, da primorajo ljudi, da s prostovoljnimi delom napravijo zopet uporabne ceste. Nekdaj so za to skrbeli plačani cestarji, toda sedaj sredstev za javna dela ni več.

Ljudje so se na splošno vrnili iz gozdov, zato se misijonarji vračajo na svoje nekdanje postojanke. Pa ne povsod! Ponekod je bilo razdejanje preveliko, tako da ne zadoščajo sredstva za obnovo, misijonsko osebje je pa zaradi znanih pokoljev močno razredčeno. Se vedno se odkrivajo nove žrtve v vrstah misijonarjev in misijonark. Do sedaj so jih naštelj 175. Vse pokrajine še vedno niso očiščene od upornikov.

Velikanske razdalje in zanemarjene ceste so razlog, da se misijonarji pri svojem delu vedno volj poslužujejo letal. V primerih obolenja ali za prevoz zdravih in pošte je majhno letalo najprimernejše. Tako imajo parmski misijonarji iz škofije Uvira dve letali, belj očetje iz škofije Bunija pa eno štirisedežno. V škofiji Kenge razpolagajo kar s tremi; pilotira sam škof. V naši sosednji škofiji delujejo tudi protestantski misijonarji. Imajo svoj avion, ki ga ob potrebi radj dajo na razpolago našim misijonarjem. Duh ekumenizma je torej prodril tudi že med nas. Mi živimo pa ob vodi, zato se najraje poslužujemo

Ko je Kristus na križu umiral, je vzkliknil v silni zapuščenosti: »Zejen sem!« Brez dvoma ni bila samo telesna žeja, ki ga je mučila, temveč tudi in predvsem žeja po dušah, ki so ječale v okovih greha. Danes so zlasti naši misijonarji in misijonarke tisti, ki mu to žejo lajšajo s svojim apostolskim delom. Bodimo jim v pomoč!

vodne poti.

Blizu nas delujejo v škofiji Ikela avstrijski misijonarji. Skof, msgr. Jožef Weigl, je doma iz Bavarske. Kot misijonar je deloval najprej v Novi Zelandiji. Po končanem koncilu se je v Nemčiji izvečbal za pilota. Je pravi vseznal. V njegovem misijonu deluje tudi sin proslulega nacističnega veljaka Martina Bormana. Kot mlad fant je našel po nemškem zloumu zatočišče pri neki tirolski družini, ki mu je potem dala versko vzgojo. Tako je v njem zrastel duhovniški in misijonski poklic.

»Katoliški glas« prejemam bolj ali manj redno. Pretekli teden (15. marca) so pripelje zadnje tri številke letnika 1965. Zahvaljujem se vsem dobrotnikom, ki že toliko let plačujejo naročnino za list. Hvala tudi osebi, ki mi vsako leto redno pošlje konec oktobra brošuro »Misijonska nedelja«.

ODMEV Z BENGALSKIH POLJAN

P. Stanko Poderžaj sporoča, da so mu predstojniki dodelili novo službeno mesto. Poslušajmo njegovo zanimivo poročilo!

Po treh letih in pol se spet oglašam, prvič odkar sem si za veliko noč 1962 zdobil laket.

V tridesetih letih sem tri misijonske postaje na glavo postavil. Letos so pa predstojniki mene na glavo postavili: premeščen sem v durgapursko džunglo, na pionirsko postojanko čisto druge vrste kot vse dosedanje. Tako »ta vikš« skrbe, da si nikjer ne spletemo preudobnega gnezda!

Zbogom Ragapur, zbogom Khari, zbogom Cadernagor. Se v Cadernagorju sem si za beležil: »Ta božji vinograd je kamnit. Kamnita puščava in trnjega gošča. Nekoč se bo spremenil v cvetoč in vonjav božji vrt. A še prej bo treba odstraniti kame-

nje, cepiti divjad, prinesiti marsikateri kos sveže, rodovitne zemlje in "gnoja", a misijonar sam bo pri tem delu odnesel nemalo prask od trnja in tudi kakšno buško od kamenja. Ali ni že naš izkušeni misijonar France Pirc zapisal: "Takole misijonarju gre, da ne odnese nič drugega kakor žuljave pete!" Tudi jaz jih brusim že trideset let, od rane zore do pozne večera, na božji njivi...«

Bil sem petelin v čadernagorskem kamnolomu. Tam sem kikirikal in opozarjal nase, da si zagotovim vašo pomoč in tako kaj storim Bogu na čast. Predstojniki pa so smatrali za pametno, da so temu petelinu prirezali greben in peruti. Tako sem se znašel na robu že omenjene durgapurske goščave. Človeško rečeno, če bi bilo po mojem, čisto zasebnem občutju, ušel bi prvih 24 ur! A rečlovnik je zaobljubil pokorščino. Zato zbogom Cadernagor, pozdravljen Durgapur!

Trdijo, da je Durgapur srce nove, mlade, industrijske Indije, Indijsko Porurje pravijo zdaj tem predelom, kjer mesec za mesecem vstajajo tovarne ogromnih razsežnosti, ob njih pa dična, moderna mesta in predmestja. V neposredni sosesčini pa se še sprehajajo tigri in plašijo ljudi leopardi. Pred letom so enega ubili, pred tedni še dva, zadnji teden je četrtga. Okučah sploh ne govorim. No, jaz pa nisem lovec na divjačino, temveč na duše, ki so po Tertulijanovem izreku vse »že po naravi krščanske«. Treba jim je le vodnika skozi goščavo, ki je hušja od naravne, polna krvoločnih zverin.

Ste se kdaj vzpenjali na goro? Pot je sprva položna, potem strma, nazadnje zna biti tudi nevarena... Jaz začnjam četrtič tak vzpon. Da, misijonar potrebuje mnogo pomoči, zlasti na kolenih. Naj vam Bog plača!

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

Kulturna razgibanost v Torontu

Po novem letu je prišla do izraza velika kulturna dejavnost med našimi naseljenci v Torontu (Kanada). V predpustni dobi je Slovensko gledališče uprizorilo veseloigro češkega pisatelja F. K. Svobode: Zadnji tak mož. Uprizoritvi na slovenskem odru je prisotvoval tudi urednik češkega lista *Novy Domov* in nato v svojem listu pohvalil slovenske igralce in režiserja g. Vilka Cekuto.

Društvo slovenskih akademikov v Ameriki »Sava«, torontski odsek, je 13. februarja priredilo Prešernovo proslavo. Slovenski akademiki in dijaki iz Toronta so recitali pesmi našega pesnika velikana v slovenskem in angleškem jeziku, recitali pa tudi nekaj pesmi mladih slovenskih pesnikov iz svojih vrst. Slavnostni govor je imel g. Peter Cekuta, predsednik torontske »Save«. V program je bila vključena tudi razstava slik in risb šolske mladine, ki je tekmovala za osvojitve Prešernovih nagrad, ki jih je za to priliko razpisal odbor »Save«.

Fojsova harmonikarska šola in Slovenska šola Marije Pomagaj sta 5. in 6. marca organizirali tradicionalni pomladanski koncert. Sodelovala je tudi rajalna skupina šole Marije Pomagaj in mlajši posamezniki. Veliko pozornost je vzbudil klarinetist Marijan Kolarič z interpretacijo Mozartovega koncerta za klarinet. Skladba je sicer za orkester in klarinet solo, a jo

je izvajal ob spremljavi klavirja. Klavir je igrala ga. Božena Naughton. Omenjene prireditve so bile v velikih dvoranah Marije Pomagaj.

Osnovna šola v razkroju

V ljubljanskem Delu beremo: Leta 1960 ni končalo popolne osnovne šole v Sloveniji 11.000 otrok, leta 1964 pa je to število naraslo že na 12.000. V hrastniški občini med 1700 zaposlenimi delavci kar 1400 ni končalo osemletnega šolanja. To pomeni, da je potrebno za skoraj 40% otrok dopolnilno šolanje ali pa so jim vrata v druge šole in uk za vedno zaprta. Nobena tovarna ne pustj toliko odpadkov kakor ostane izločenih otrok na slovenski osnovni šoli. Poleg tega je še okrog 200 primerov, da so šole ukinili. Učiteljski kadri strahotno primanjkujejo. Celotno področje Ljubljana-Siška učj 80% učnih moči matematiko brez potrebne usposobljenosti. Osnovna šola je očitno v razkroju. Nihče pa ne zna alj noče pokazati na krivca. Pa je čisto jasno: sedanji politični sistem je tisti, ki je prinesel nered tudi v šolstvo. V stari Jugoslaviji je imela na Slovenskem šola skoro vsaka vas in učiteljev ni manjkalo nikjer. Tudi osemrazredne šole so obstajale in marsikdo je še danes ponosen, da je bil njih učenec. Te šole so bile zahtevne, toda učenci so se res nekaj naučili. Zakaj je sedaj drugače?

TRŽAŠKE NOVICE

Važno nerešeno vprašanje

Pred nedavnim časom so ustanovili v mestu novo župnijo. Med matično in novo župnijo je bilo nekaj ulic, v katerih je bilo nekaj tisoč ljudi, med njimi precejšnje število Slovencev. V novi župniji ni znal noben duhovnik slovenščine, zato nova župnija ni marala sprejeti teh ulic, stara župnija se jih je hotela odkrižati, kar se ji je posrečilo. Pri tem niso vprašali za mnenje prizadetih Slovencev in tudi ne slovenskega kaplana v matični župniji.

Ob otvoritvi nove župnije so razposlali župljanom spored slovesnosti, seveda vsem v italijanščini, vsi govori enako. Slovencev ni v cerkvi nihče omenil. Nekateri Slovencev so vprašali nove dušne pastirje, kdo bo zanje skrbel. Odgovorili so: »Pojdite v staro župnijo!«

Toda s tem vprašanje nikakor ni rešeno. Če bomo danes duhovniki čakali, da nas pridejo iskat verniki, in jih ne poudarimo samih iskat, jih bomo zaman čakali. Nastane pa vprašanje, s kakšno pravico pojde slovenski kaplan izven župnije med slovenske družine. Saj že itak nesemo večkrat sv. popotnico tudi v oddaljene župnije, kadar nas kak slovenski bolnik pokliče, a to preko vseh pravil o teritorialni kompetenci.

V mestu je nastalo veliko novih župnij, prav tako v predmestjih. V vseh je povsod zmaten del slovenskega prebivalstva. Nikar ne pozabimo, da je v mestu in predmestjih veliko več Slovencev kot v vseh okoliških vaseh. Pred razdelitvijo župnij so imeli nekateri Slovenci v matični župniji slovenskega duhovnika. Kdo bo sedaj zanje skrbel?

Odgovor je dvojen: Nekateri imenujejo

take predele mesta »zone grigie«, ki jih je treba »bonificirati«, to je razsloveniti, potem pokristjaniti.

Med italijansko duhovščino pa se sliši drugačno mnenje: V mestu naj bi ustanovili nekaj dušnopastirskih točk (»punti«) s slovenskim duhovnikom. Ti bi bili dejansko kompetentni za slovenske vernike v župniji, kjer prebivajo, in za sosednje župnije, v katerih ni slovenskega duhovnika. Od ordinarija bi imeli pooblastilo (delego) za dušno pastirstvo med slovenskim ljudmi. Te bi obiskovali, jih obveščali o kraju in urniku slovenske službe božje, širili med njimi slovenski tisk, organizirali katoliške organizacije, skrbeli za pouk krščanskega nauka, za prvo obhajilo in birno otrok, za sedež ali zbirališče vernikov izven službe božje. Tudi to poslednje je važno. Nekoč sem imel nedeljsko sv. mašo namesto odsotnega župnika za okrog 50 ljudi v diaspori francoskega dela Svice. Po službi božji smo šli po župnikovem naročilu vsi skupaj v gostilno na kratek razgovor. Tak stalen nedeljski razgovor se je zdel župniku za katoličane sredi drugovercev zelo važen.

Zato so tudi za nas važni domovi, ki so v teh letih zrasli ali šele rastejo. To bi bil nekak uvod v bolj sistematično organizacijo dušnega pastirstva med Slovencev v Trstu. Seveda bi ne našli umevanja pri vseh slovenskih družinah. Kljub temu bi bilo družin toliko, da bi le s težavo zmogli delo in bi si želeli novih slovenskih duhovnikov. Če bodo Slovenci izgubili stik z duhovnikom, se bodo naglo oddalili od verskega življenja. Gre za božje kraljestvo. Storimo zato, kar moremo!

(»Naš vestnik«) P. S.

Kakor je »Katoliški glas« že večkrat omenil, gradimo za slovenske vernike kulturni dom. Ze lani smo to stavbo s pomočjo dobrotnikov pokrili, sedaj smo napravili okna in vrata ter so v teku še ostala dela. Če bodo dopuščala sredstva, bomo to delo kmalu dokončali. Vsem ki podpirajo ta naš podvig, priskrba hvala! Njim in vsem bralcem voščimo veselo veliko noč.

OBISK KOPRSKE STOLNICE

V nedeljo, 17. aprila — na Belo nedeljo — bo peljal iz Trsta posebni avtobus v Koper. Verniki iz Trsta se bodo udeležili jubilejnega romanja v koprski stolnici ob prisotnosti msgr. dr. Janeza Jenka. Avtobus bo odpeljal iz Škednja ob 14. uri in sicer izpred »Doma« v Škednju v ulici Soncini 112.

Po končanih slovesnostih v koprski stolnici bo še kratek izlet k Socerbskemu gradu.

Kdor se želi prijaviti, naj sporoči g. kaplanu v Škednju - tel. 81-59-09. Čas je do ponedeljka po veliki noči.

Deset let knjižice

Na Tržaškem so začele izhajati Knjižice l. 1956. V desetih letih je doslej izšlo 54 zvezkov, skupno v 170.000 izvodih. Če pomislimo, da tiskajo v Ljubljani znani različni verski listi »Družina« v 105.000 izvodih, je seveda delo za Knjižice na Tržaškem malenkostno. Če pa pomislimo, da so Knjižice v vsem zamejstvu edino redno versko čtivo, če pomislimo zlasti na naše razmere in predvsem na število ljudi dobre volje, tedaj je zadeva zelo drugačna in delo desetih let ni bilo brez pomena in brez koristi. Zato z dobro voljo nadaljujmo!

Za marec smo dobili primerno Knjižico o sv. Jožefu z naslovom *Delavec iz Nazareta*. Kdor je že prebral to delce, lahko reče, da lepo služi pozitivni češčenja sv. Jožefa med nami. Sedaj je v pripravi nova Knjižica z naslovom *Gospod je blizu*; to bo stanovska Knjižica za stare in bolehe ljudi; starost in bolehnost sicer ni poseben stan, vendar velika večina ljudi boleha in se postara. Tako bo ta Knjižica, ki je polna lepih misli za bolehe in postarne, v veliko tolažbo vsem vernim in tudi manj vernim, ki boleha, počivajo, a še morejo brati. Knjižico je spisal neki francoski kardinal, prevedel pa dr. Jože Prešeren. V isti Knjižici bo natiskan tudi Križev pot s krasnimi slikami iz farne cerkve na Bledu.

Ker bolehnj ljudje manj vidijo, zato bo celotna Knjižica imela bolj vidne črke kakor navadno. Važno je seveda, da ta Knjižica takim res pride v roke. Zdravi in za dobro vneti se trudimo za to! Radi imejmo naše bolnike, pomagajmo jim povsod in ob primernih prilikah jim dajmo skromen dar: Knjižico *Gospod je blizu*. »Knjižicam« vso srečo v novo desetletje!

Pripravlja se posvetitev cerkve na Vejni

V Trstu so v polnem teku priprave za posvetitev in slovesno otvoritev nove cerkve na Vejni. To svetišče bo posvečeno Mariji, Materi in Kraljici, in je bilo zgrajeno v spomin na posvetitev italijanskega naroda Brezmadežnemu Srcu Marijinemu. Slovesnost bodo 20., 21. in 22. maja. Na slovesnost so povabili več kardinalov in nad sto škofov. Verjetno bo za to slovesnost tudi sv. oče poslal poslanico, kakor je to naredil že Janez XXIII. ob priliki blagoslovitve temeljnega kamna.

Boljunec samostojna župnija

Tržaški »Skofijski list« javlja, da je bila z odlokom državnega predsednika dne 21. decembra 1965 civilno potrjena župnija sv. Janeza Krstnika v Boljuncu. Boljunec, ki je pripadal župniji Dolina, je postal samostojna župnija v decembru leta 1954.

Slovenska skupnost v Trstu želi vsem svojim volivcem, somišljenikom ter podpornikom vesele velikonočne praznike.

Pismo dolinskemu županu

Številni lastniki zemljišč iz Doline, katerih zemljišča spadajo v tako zvanj III. seznam, so te dni dobili pisemne vloge, iz katerih izhaja, da hočeta EPIT in SIOT razlastiti tudi omenjena zemljišča. In to kljub temu, da sta se obvezala, da bosta omenjena zemljišča pustili pri miru.

Ker smatramo, da gre v tem primeru za važno načelno vprašanje, je svetovalska skupina Slovenske skupnosti v občini Dolina poslala županu pismo, v katerem zahteva izredno sejo občinskega sveta, da preostala proti nameravanim razlastitvam. Predlagana resolucija se glasi:

RESOLUCIJA

Občinski svet občine Dolina, zbran na zadnji seji, je preučil vprašanje razlaščenja v dolinski občini za družbo SIOT in je pri tem ugotovil, da je v teku postopek za razlastitev zemljišč v tako zvanem III. seznamu.

Ta zemljišča niso potrebna za gradnjo naftovoda, niti ne obstajajo načrti za kakšno javno koristna dela na teh površinah.

Dolinski občinski svet ugotavlja, da je družba SIOT pismeno potrdila, da omenjenih površin ne potrebuje in da zato ne bo zahtevala nikakršne razlastitve. Kljub tem obvezam, katere je občinski svet vzel na znanje na zadnji seji, Pristaniška ustanova zdaj pošilja lastnikom razlastitvene akte.

Dalje občinski svet ugotavlja, da gre za zemljišča v neposredni bližini vasi, ki so postala življenjsko pomembna za domače prebivalstvo, zlasti spričo razlastitve že obširnih površin. Taka skrženja površin, ki jih je utrpela dolinska občina zlasti vsled lanskoletnih razlastitev, nikakor ne opravičuje cen, ki jih zdaj ponujajo razlastitelji.

Zaradi tega dolinski občinski svet protestira proti omenjenim razlaščenjem in zahteva, da se takoj ustavijo.

Proga Trst-Kozina je odslužila

Ze nekaj let nazaj se ni vršil več promet na odseku proge Trst-Kozina, ki je povezovala Trst s pristaniščem Puljem v Istri. Smrtni udarec je železnici brez dvoma zadala nova meja, veliko prometa pa so ji po zadnji vojni odvzele tudi razne avtomobilske linije, ki so se razrastle v tržaški Breg in nadomestile malo okretnej in starinski vlak. Za časa Avstrije, pa tudi pod fašistično Italijo, je bila proga Trst-Kozina-Pulj zelo važna, saj je vezala dve pristanišči, od katerih je bila Pulj celo vojna luka. Proge so se pridno

posluževali tudi delavci in mlekarice iz tržaškega Brega ter Brkinj in Čiči, ki jim je ta železnica pred uvedbo avtobusnih prog pomenila edino zvezo s Trstom.

Proga Trst-Kozina je bila zelo slikovita. Od Ricmanj do Drage je vodila preko romantičnega področja Glinščice, skozi predore in mimo prepadov ter je nudila izletnikom obilo čudovitih razgledov. Sedaj pa je njena usoda dokončno zapečatena. Italijanska železniška uprava jo je začela rušiti. Z deli so pričeli ob meji pri Dragi in zadnji vlak se počasi pomika nazaj proti Trstu, noseč s seboj tračnice, pragove in ogrodja mostov, ki jih na tej progji ni manjkalo.

Nov primer, kako meje spreminjajo pokrajino in napravijo za nepomembno to, kar je bilo včasih izredne važnosti, pa tudi dokaz, da smatrajo vsi merodajni krogi na obeh straneh meje sedanje stanje za bolj ali manj dokončno.

Pralnica in kopalnica v Lonjerju

Dolgo je že od takrat, ko je svetovalac Slovenske skupnosti dr. T. Simčič posredoval pri takratnem odborniku za javna dela ing. Colauttiju za razne zadeve, ki bi jih radi dosegli Lonjerci. Na posredovanje dr. Simčiča so najprej popravili nekaj cest, sedaj pa se je uresničila še ena želja Lonjercev, to je dobili so pralnice in kopalnice. Kopalnice ima tri kabine, prho in kopalno kad. Od ponedeljka, 4. aprila je odprto vsako soboto ob 9. do 20. ure ter vsako nedeljo od 8. do 13. ure. Pralnica pa je odprta ob ponedeljkih in petkih od 8. do 12. ure ter od 14. do 18. ure.

VZGOJNI ZAVOD MARIJANIŠČE želi svojim dobrotnikom in prijateljem krščansko doživeto veliko noč.

»KNJIZICE« voščijo svojim poverjenikom in bralcem obilje velikonočnega veselja in mir v Kristusu, od mrtvih vstalemu.

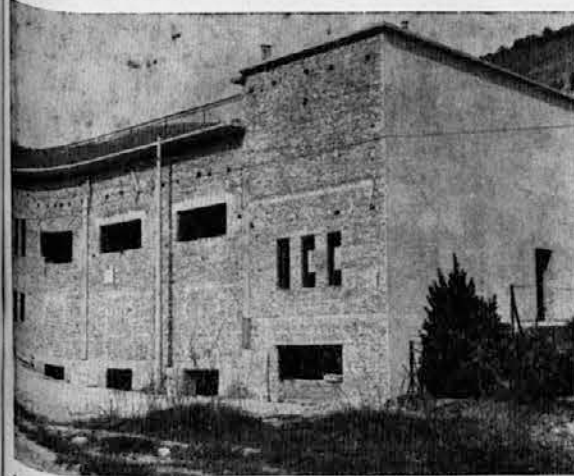
DUHOVSKA ZVEZA NA TRŽASKEM kliče svojim članom in vsemu božjemu ljudstvu, ki so mu naši duhovniki za pastirje: »Kristus je vstal! Vstali bomo tudi mi!«

Jubilej katoliške revije

Svicarska revija »Orientierung«, ki izhaja dvakrat na mesec, je začela svoj trideseti letnik. Revija izhaja v 11.000 izvodih. Izven Svice ima 4755 naročnikov.

Sv. Ivan

Pri nas se marsikaj spreminja. Kot je bilo poročal »Katoliški glas«, je bila od lanske jeseni v popravilu župnijska cerkev. Prvo postno nedeljo smo imeli spet službo božjo v njej. Sedaj ima cerkev nov tisk, tudi prebelili so jo. Nekaj starih klopov so zamenjali z novimi. Popravili so tudi orgle, ki so bile, četudi nove, potrebne popravila, deloma ker so se zaradi del v cerkvi zelo zaprašile, deloma ker jih ni

Svetioivanski kulturni dom v Trstu zunaj in pogled na oder

tr leta nihče popravljaj. Z vsem seveda nismo zadovoljni. Izginila je brez potrebe prizidnica, podrla so oltar sv. Križa in obhajilno mizo. Pred nekaj leti je prejšnji g. župnik napravil nov krstni kamen v zelo lepi stranski kapeli, zdaj pa so ta kamen preložili kar k vhodu za vrata.

ANTON VAN DE VELDE

Srce zmaguje

Nand sedi nemirno na svojem stolu. Ko bi le brž mogel stran; saj stvar je zdaj opravljena. Tedaj potrka debela Neta in vstopi. »Tule je zelenjava za v juho, ljubi otrok! Ah, mene že spet tako daje v jetrih.« »Pa nasvidenje,« pravi Nand, »moram spet v Hoboken.« Spodnje revše vzdihuje še nekaj časa na Nandovem stolu. Jon strm obupan v oguljeni molitvenik. Job, mož božji, tvoje pesmi je za noč konec. Svet in meso nam sedita za vratom. Žolčni kamni se menjavajo z vezenjem in flanelo, dokler ne zavrenklja zvonec v štacuni in ne prinese odrušenja. Debela Neta je šla. Potem pa začuti tudi Greeta takšno trudnost, da

hoče v posteljo. In vendar spanec ne pride tako hitro. Postelje so včasih priče zakonskih posvetov; nočjo se plete pogovor nepričakovano okoli štednje. Čemu neki je moral Jon na lepem prepustiti tetino pohištvo Nandu? Radodarnost je nekaj prav lepega, toda pomisliti je treba tudi nekoliko zase. In tetine rjuhe? In kdo ve, ali ni pustila kje kaj zapisanega, kako naj si vse skupaj razdelijo? Ali naj se začno pripravljati zaradi borne tetine krame? Jutri pojde še enkrat v njeno sobo. Zdaj pa le mirno zaspi, punica! Toda punica noče zaspiti; grdi fant noče razumeti, da jo tarejo skrbi.

»Skrbi?« »Da, možiček, zmanjkuje mi.« Jon bo takoj zaprosil za povišanje, toda kam pa zgine ves denar? Ona se smehljala Moški o takšnih stvareh nič ne razumejo in v kratkem pride vendar Lientje!

Zdaj umolkne za hip, njena misel se obrne spet k otročičku, ki se ji prebujajo pod srcem; ve, da je Jon v tem hipu prav istih misli kakor ona. Počas mi seže v roko in si jo pritisne k sebi, pritisne trdo pod svoje srce, kjer že narahlo utriplje drugi srček. Tetine rjuhe in domneve glede testamenta so pozabljene; Nand in Marija sta milje in milje daleč od lepega, priskrbenega sveta, ki sta v njem združena Greeta in Jon.

SVIGE SVAGE IN ŽALNA IGRA

Jonovega dopusta je konec. V ponedeljek jo maha spet k van Gustingsovim penatom. Dopust, ki ga imaš za sabo, je manj prijeten, slabe volje si in kopica dela ti je zaostala. Lunders se reži od škodoželjnosti. Ali človek ne bi premlatil take merkavce? Po običajnem pozdravu pri predstojniku se je Jon čemerno lotil svojih tekočih računov; le kaj se njegovi tovariši

vedejo tako skrivnostno? Rozen, katerega vpraša, privzdigne obrvi in ramena in dela kabalistična znamenja. Ozračje je nabito s smodnikom. Gospod van Gusting je že dvakrat pogledal iznad svoje pisalne mize, češ da se preveč šepeta, dvajset drobnih šumov da dá en velik šum. Tretji pot pa vstane monsieur kakor profesor pred razredom samih paglavcev:

»Messieurs, du calme — prosim, mir!« Jon se ozira na levo in na desno. Prvi dopoldan se zdj neskončen in napetost raste. Protj enajstim se prikaže upravnik. Ali prihaja spet zator, da bi javkal nad preveliko porabo papirja? »Pisali bomo na svoje manšete, mrmra Lunders, «sicer bodo delničarji stradali.« Ne, to pot mu ni do papirja. Medtem ko upravnik molče obstane pri van Gustingu, kroži neka pola iz roke v roko. Gospod van Gustin pove v svoji običajni francoščini dve besedi v pojasnilo: »Ali hočete podpisati, messieurs, skupni protest proti krajevni politiki?«

»Ho,« vzdihne Rozen, »ta je pa naperjeno proti flamskemu režimu, "démokratie flamande" ima predolge perutnice.« In pola plapola dalje. Jon pogleda Lundersa.

»Jaz take svinjarije ne podpišem!« Lunders pa se sklanja slej ko prej trmasto nad svoje foljante in, ko pride na vrsto, podpiše.

»Strahopetec!« godrnja Jon. Pola pride do njega. Vrže jo dalje svojemu sosedu. Upravnik se pokloni van Gustingu, ki slovesno vpraša, ali so vsi podpisali, in ostro pogleda Gerritsa.

»Vsi razen mene,« pripomni Jon. »Jaz ne podpišem.« Splošna tišina.

Potem seže upravnik v nekakšnem z nejevoljo zadržanem srdu po poli: »Vsi uslužbenci so podpisali, razen vas?«

»Me nič ne briga,« bruhne Jon iz sebe in se togoten zarije v račun Bluma in Bottenburga d. z. o. z.

